

Porteføljestyret for Klima og miljø

Dato	Sted	
22. januar 2026	Teams	
09.00-12.00		
Sak PS-KLIMMIL 01/26	Godkjenning av sakslisten (Beslutning)	Tid: 09.00-09.05
Sak PS-KLIMMIL 02/26	Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte 05/25	Tid: 09.05-09.10
Sak PS-KLIMMIL 03/26	Spørsmål om habilitet (Beslutning)	Tid: 09.10-09.15
Sak PS-KLIMMIL 04/26	Orienteringer	Tid: 09.15-09.30
Sak PS-KLIMMIL 05/26	Vedtak om ny behandling av søknad, U.off. offl. § 14 (Beslutning)	Tid: 09.30-09.45
Sak PS-KLIMMIL 06/26	Presentasjon av bærekraftig før rapport	Tid: 09.45-10.15
	Pause	Tid: 10.15-10.30
Sak PS-KLIMMIL 07/26	Orientering om samfunnsoppdraget sirkulærøkonomi	Tid: 10.30-11.00
Sak PS-KLIMMIL 08/26	Investeringsplanen inkludert utlysning på sirkulærøkonomi, U.off. offl. § 14 (Beslutning)	Tid: 11.00-11.45
Sak PS-KLIMMIL 09/26	Eventuelt	Tid: 11.45-11.55
Sak PS-KLIMMIL 10/26	Godkjenning av møteprotokoll	Tid: 11.55-12.00
	Evaluerings av 2025 og dagens møte	Tid: 12.00

Porteføljestyret for klima og miljø, møte 05/25

Dato
27.11.2025

Sted
Lysaker og Teams

Til stede

Trond Martin Dokken, NORCE (Styreleder) x
Jane Nilsen Aalhus, Miljøvernssjef Stavanger kommune x
Sandrine Benard, Miljødirektoratet x
Camilla Brattland, UiT Norges arktiske universitet x
Tord Dale, Virke x
Andreas Duit, Stockholms universitet x
Anne Maria Eikeset, Norges Bank Investment Management x
Gunnhild Storbekkrønning Solli, Norges miljø- og biovitenskapelige universitet) x
Arild Sundfjord, Norsk Polarinstitutt x
Leonor Tarrasón, Norsk institutt for luftforskning x
Mimmi Throne-Holst, SINTEF Ocean x

Ellinor Dalbye Kasahara, observatør KLD x
Tove Lyngra, observatør KD x
Olav Rostad, observatør NFD x

Tomas Nordlander, CEO NILU (Sak 49/25)

Cecilie Daae, PS-leder Demokrati og global utvikling (Sak 50/25)

Frafrall: Leonard Sandin, Norsk institutt for naturforskning

**Til stede fra
Forskningsrådet**

Tarjei Nødtvedt Malme, Avdelingsdirektør - Klima og miljø
Christina Abildgaard, Avdelingsdirektør – Hav og polar

Ida Ulleberg Jensen
Jonas Enge
Jon L. Fuglestad
Christian Wexels Riser (Sak 42-47/52)
Linda Jarrett (Sak 42-47/52)

Naima Islam (Sak 48/25)
Ingunn Borlaug Lid (Sak 48/25, 51/25)
Verena Hachmann (Sak 51/25)
Tom-Espen Møller (Sak 51/25)

**Sak PS KLIMMIL
42/25**
Vedtak:

Godkjenning av sakslisten
Porteføljestyret godkjenner sakslisten.

Sak PS KLIMMIL 43/25	Godkjent møteprotokoll fra PS-møte 4/25
Sak PS KLIMMIL 44/25 Vedtak:	Spørsmål om habilitet Porteføljestyret erklærer seg habilt i alle saker i dette møtet.
Sak PS KLIMMIL 45/25 Vedtak:	Orienteringer Forskningsrådet orienterte porteføljestyret om pågående og kommende saker av betydning for porteføljestyrets arbeid. Porteføljestyret tar informasjonen til orientering.
Sak PS KLIMMIL 46/25 Vedtak:	Sammenheng: Investeringsplan, utlysning og porteføljeplan Porteføljestyret for klima og miljø har drøftet prioriteringer og veivalg i investeringsplanen på et overordnet nivå, sett opp mot en visuell fremstilling av sammenhenger mellom porteføljeplanens mål, prioriteringer og tiltak og planlagte utlysninger i investeringsplanen for 2026-2028. Administrasjonen tar styrets innspill til saken med i videre arbeid: 1. Hvordan selve framstillingen fungerer og ev. kan forbedres. 2. Signaler om prioriteringer og veivalg som forberedelse til arbeidet med investeringsplanen for 2027-2029
Sak PS KLIMMIL 47/25 Vedtak:	Utvikling av porteføljeanalysen – indikatorer for måloppnåelse Porteføljestyret for Klima og miljø har fått en orientering om indikatorene som er relevante for målene i porteføljeplanen til klima og miljø og hvordan vi har brukt dem til nå, inkludert en case fra årets tildelinger. Administrasjonen tar med seg porteføljestyrets kommentarer inn i Forskningsrådets prosess for videreutvikling av porteføljeanalysen og indikatorsettene.
Sak PS KLIMMIL 48/25 Vedtak:	Tema: Sirkulærøkonomi Porteføljestyret for klima og miljø har et helhetlig, strategisk ansvar for sirkulær økonomi. Samtidig ligger store deler av investeringene i andre porteføljer. Administrasjonen følger opp porteføljestyrets innspill i det videre arbeidet med sirkulær økonomi.
Sak PS KLIMMIL 49/25 Vedtak:	Klima- og miljødata Porteføljestyret tar saken til orientering.
Sak PS KLIMMIL 50/25 Vedtak:	Besøk fra PS leder fra Demokrati og global utvikling Porteføljestyret tar saken til etterretning.
Sak PS KLIMMIL 51/25 Vedtak:	Horisont Europa og vår portefølje

Kommende utlysninger i Horisont Europa i 2026-2027, samt Europakommisjonens forslag til neste rammeprogram for forskning og innovasjon, inkludert samspillet med det nye konkurransefondet, er sentrale rammevilkår for utvikling av porteføljen for klima og miljø.

Porteføljestyret tar informasjonen til etterretning og ber administrasjonen arbeide for både godt samspill og arbeidsdeling mellom nasjonale og internasjonale utlysninger i de kommende investeringsplanene.

Sak PS KLIMMIL 52/25	Eventuelt
---------------------------------	------------------

Sak PS KLIMMIL 53/25 Vedtak:	Godkjenning av møteprotokollen Porteføljestyret godkjenner møteprotokollen.
--	---

PS KLIMMIL 03-26

Spørsmål om habilitet

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
PS KLIMMIL	Tarjei N. Malme og Christina Abildgaard	Ida Ulleberg Jensen	1. Bestemmer om habilitet og tillit i Norges forskningsråd (lenke)
Fra			
Områdedirektør Eva Falleth			

Bakgrunn

Forvaltningslovens kapittel II "Om ugildhet" gjelder for Forskningsrådet og må etterleves av ansatte, eksperter og medlemmer av Forskningsrådets styrende og rådgivende organer.

I hvert enkelt tilfelle/sak skal både de skjønnsmessige og de automatiske habilitetsbestemmelser vurderes. Bestemmelsene skal sikre at Forskningsrådets ansatte, eksperter og medlemmer av rådets styrende og rådgivende organer er habile og at omverdenen har tillit til Forskningsrådets beslutninger.

Porteføljestyret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er habile og deltar i beslutningen.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Habilitet er en sak i alle porteføljestyremøter. Både porteføljestyrets og administrasjonens habilitet blir vurdert i forbindelse med aktuelle saker.

Hovedpunkter

Sak PS-KLIMMIL 05/26 Vedtak om ny behandling av søknad må habilitetsavklares.

Styret er på forhånd blitt bedt om å vurdere egen habilitet etter Forskningsrådets retningslinjer. Det er ikke avdekket forhold som fører til inhabilitet for styrets medlemmer.

Administrasjonen har også vurdert egen habilitet. Det er ikke avdekket forhold som fører til inhabilitet for administrasjonen.

Forberedelse / prosess (kort)

Saken er forberedt av administrasjonen som del av underlaget til møtet.

Forslag til vedtak

Porteføljestyret erklærer seg habilt i alle saker i dette møtet.

Sak PS-KLIMMIL 04/26

Orienteringssaker

Sak PS-KLIMMIL 04/26

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
PS KLIMMIL	Tarjei Nødtvedt Malme og Christina Abildgaard	Ida Ulleberg Jensen	1. Orienteringssaker

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak	Forskningsrådet orienterte porteføljestyret om pågående og kommende saker av betydning for porteføljestyrets arbeid. Porteføljestyret tar informasjonen til orientering.
---------------------------	---

Kort bakgrunn	Forskningsrådet orienterer porteføljestyret om pågående og kommende saker av betydning for porteføljestyrets arbeid.
----------------------	--

Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Orienteringer er fast sak i alle møter.
--	---

Hovedpunkter	Administrasjonen vil gå igjennom utvalgte saker i møtet. De skriftlige orienteringene er vedlagt denne saken. Det er anledning til å stille spørsmål om alle saker i møtet hvis det er behov for flere detaljer om sakene.
---------------------	--

Forberedelse / prosess	Saken er utarbeidet av administrasjonen som forberedelse til møtet.
-------------------------------	---

Videre saksgang	N/A.
------------------------	------

Orienteringer til Porteføljestyret for klima og miljø 22. januar møte 1/2026

Aktuelle saker

Nytt saksbehandlingssystem

Forskningsrådet utvikler et nytt søknads- og saksbehandlingssystem.

Vi har tre overordnede mål for det nye søknads- og saksbehandlingssystemet:

- bedre tjenester for søkerne
- økt effektivitet i forvaltningen
- bedre innsikt i, og analyse av data

Det nye systemet legger til rette for mer standardiserte prosesser, både for søkere og for Forskningsrådet.

SkatteFUNN-søkere har allerede tatt i bruk systemet i 2024 og 2025. I løpet av 2026 vil også andre som søker om støtte til forsknings- og innovasjonsprosjekter fra Forskningsrådet ta det nye systemet i bruk. For å sikre en god og trygg overgang til nytt system, vil utlysninger gradvis åpne for mottak av ulike typer søknader gjennom året.

De viktigste endringene for søkerne er en tryggere innlogging gjennom ID-porten istedenfor passordløsning og et mer brukervennlig grensesnitt. Søkerne skal ikke lenger levere prosjektbeskrivelse, CV m.m. som vedlegg, men fyller denne informasjonen direkte inn i søknadsskjemaet. Det vil også bli enklere å se hva søker blir vurdert på gjennom tydeligere inndeling på vurderingskriterier.

Endringer for porteføljestyrene i 2026

I en periode vil porteføljestyret måtte forholde seg til både søknader som er behandlet i det nye og søknader som er behandlet i det gamle systemet.

Forskningsrådet jobber kontinuerlig med endringer og forbedringer i søknadsbehandlingen.

Dette er endringer som fases inn i løpet av 2026:

- Vi standardiserer nå kriteriene søknadene vurderes på, og innfører kriteriene Excellence/Kvalitet, Impact/Effekter og Implementation/Gjennomføring gjennomgående i alle utlysninger.
- Karakterskalaen legges tettere opp mot EUs forskning- og innovasjonssystem ved å innføre 0–5-skalaen som brukes i pilar 2 i Horisont Europa. Vi foretar imidlertid visse justeringer i hvordan karakterene skal operasjonaliseres sammenlignet med EU. Hensikten med denne endringen er å få en mer enhetlig forståelse av karakterskalaen blant fagekspertene. De nye karakterene er definert slik:

- Karakter 5: Søknaden svarer på kriteriet på en fremragende måte. Sammenlignet med relevant arbeid (tilsvarende forskningsprosjekter) er den blant de 15 % beste.
 - Karakter 4: Søknaden svarer svært godt på kriteriet. Sammenlignet med relevant arbeid er den blant de 16–30 % beste.
 - Karakter 3: Søknaden svarer godt på kriteriet. Den har noen mangler, men disse er ikke til betydelig hinder for at det foreslåtte prosjektet kan lykkes.
 - Karakter 2: Søknaden svarer overordnet på kriteriet, men har betydelige mangler som er til hinder for at det foreslåtte prosjektet kan lykkes.
 - Karakter 1: Kriteriet er utilstrekkelig oppfylt.
 - Karakter 0: Søknaden oppfyller ikke kriteriet eller kan ikke vurderes på grunn av manglende eller ufullstendig informasjon.
- I dag har flere utlysninger et eget vurderingskriterium og tilhørende karakter for relevans. Dette vil vi nå fjerne som en egen karakter. Dette betyr at fagekspertene fremover skal vurdere både søknadenes kvalitet og relevans, mens Forskningsrådets saksbehandlere skal sjekke søknaden mot krav og føringer i utlysningen.

For porteføljestyret innebærer dette at de i en overgangsfase vil møte to ulike karakterskalaer og to ulike prosesser for relevansvurdering, avhengig av hvilket system som brukes i søknadsbehandlingen.

På sikt vil det nye systemet også få funksjonalitet som støtter porteføljestyrenes oppgaver og ansvar i søknadsbehandlingsprosessen. Da vil porteføljestyremedlemmene også få bruke i systemet.

Tildelingsbrev 2026

Forskningsrådet har mottatt tildelingsbrev fra KLD, NFD og KD som er det departementene som står for mesteparten av budsjettet for portefølje klima og miljø. Tildelingsbrevene fra KLD og NFD ligger vedlagt saken.

Administrasjonen vil orientere muntlig om tildelingsbrevene i møtet.

Nytt porteføljestyre for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap

Arbeidet i porteføljen skal bidra til å samordne forskningsinnsatsen innenfor totalforsvar og sammensatte trusler. Målet er at kompetansen i det sivile forskningssystemet i større grad skal

komme til nytte innenfor forsvar, sikkerhet og beredskap og å utnytte mulighetene som ligger i sivil-militært forskningssamarbeid.

Forskningsrådets styre har oppnevnt det nye porteføljestyret med 14 medlemmer. Funksjonsperioden er fra 1. januar 2026 til 31. desember 2027. Cecilie Daae er oppnevnt som leder. Hun jobber til daglig som direktør for Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress AS (NKVTS).

Regjeringen har styrket forskning og innovasjon på forsvarsevne, sikkerhet og beredskap med 132 millioner kroner årlig over fem år, med mulighet for tre års forlengelse. Satsingen skal lyses ut gjennom Forskningsrådet. Satsingen har tre overordnede spor som følger de tre strategiske hovedprioriteringene i nasjonal sikkerhetsstrategi.

Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur – 99 søknader med omsøkt beløp 6,05 milliarder kroner

Utlysningen til Nasjonal satsing på forskningsinfrastruktur hadde søknadsfrist 12. november 2025. Den økonomiske rammen for satsingen er inntil 1,4 milliarder kroner. Ved fristen kom det inn 99 søknader, med et samlet omsøkt beløp på 6,05 milliarder kroner.

Søknadene fordeler seg innenfor de tematiske områdene i [Norsk veikart for forskningsinfrastruktur](#) som i tabellen under.

Tematisk inndeling iht veikartet	Omsøkt beløp	Antall søknader
Muliggjørende og industrielle teknologier	1 519 054 000	22
Klima og miljø	1 018 524 000	15
Energi og transport	968 913 000	19
Helse	868 936 000	12
Annen naturvitenskap	622 927 000	9
Humaniora og samfunnsfag	465 723 000	13
Mat og bioressurser	344 197 000	7
Generiske datainfrastrukturer	237 618 000	2
Total	6 045 892 000	99

Administrasjonen vil behandle søknadene i løpet av vinteren og våren, med sikte på å fatte vedtak i porteføljestyret for forskningssystemets septembermøte i 2026.

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
25/3742-

Dato
19. desember 2025

Tildelingsbrev for 2026 til Norges Forskningsråd fra Klima- og miljødepartementet

Innhold

Tildelingsbrev for 2026 til Norges Forskningsråd fra Klima- og miljødepartementet	1
1 Innledning	2
2 Mål og styringsinformasjon	2
2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Klima- og miljødepartementet	2
3 Tildeling	3
3.1 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd (kap.1410, post 71)4	
3.2 Norges forskningsråd (kap. 1410 post 73)	4
4 Driftsutgifter og spesielle driftsutgifter.....	5
5 Rapportering og resultatoppfølging	6
5.1 Rapportering om resultater	6
5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene.....	6
5. 3 Styringsmøter i 2026	7

1 Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2025-2026) og vedtatt budsjett 2026 (Innst. 9 S (2025-2026)) som Stortinget behandlet og vedtok 18.12.2025. Klima- og miljødepartementet (KLD) stiller 755,5 mill. kroner til rådighet for Norges forskningsråd (Forskningsrådet) for 2026. Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for KLDs midler til Forskningsrådet for budsjettåret 2026.

KLD viser også til Forskningsrådets tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

2 Mål og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- *Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet*
- *Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet*
- *Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer*
- *Mål 4 Et velfungerende forskningssystem*
- *Mål 5 God rådgivning*

Vi viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av mål og styringsinformasjon.

Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 2 Mål og styringsinformasjon. Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til årsrapport 2026 (departementsvise rapporter), jf. vedlegg 1. Vi viser til punkt 5 Rapportering og resultatoppfølging for 2026 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer KLD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Klima- og miljødepartementet

KLD har både et sektoransvar og et sektorovergripende ansvar for klima- og miljøkunnskap. Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032, Meld. St. 5. (2022-2023), gir de overordnede føringene for KLDs tildelinger til Forskningsrådet. Forskning finansiert av KLD gjennom Forskningsrådet skal bidra til å nå de nasjonale og internasjonale klima- og miljømålene og fremme grønn og rettferdig omstilling, jf. Prop. 1 S (2025-2026). Disse målene er nærmere omtalt blant annet i Meld. St. 21 (2023-2024) Helhetlige forvaltningsplaner for de norske havområdene – *Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten, Norskehavet, og Nordsjøen og Skagerrak*, og i Meld. St. 35 (2024-2025)

Bærekraftig bruk og bevaring av natur – Norsk handlingsplan for naturmangfold og Meld. St. 25 (2024–2025) Klimamelding 2035 – på vei mot lavutslippssamfunnet.

For internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid er det særlig Strategi for norsk deltakelse i Horisont Europa og det europeiske forskningsområdet og Panoramastrategien som utgjør de overordnende rammene. Dette utgjør samlet sett de overordnede prioriteringene for KLDs tildelinger til Forskningsrådet.

Klima- og miljødepartementet har videre utarbeidet en ny kunnskapsstrategi for perioden 2025–2030. Kunnskapsstrategien identifiserer sentrale kunnskapsbehov innenfor departementets ansvarsområder. For å løse klima- og miljøutfordringene samfunnet står overfor er vi avhengig av god tverrfaglig kunnskap med høy legitimitet hos beslutningstakere og i befolkningen. Forskningsrådets forvaltning av KLDs midler skal bidra til å møte disse kunnskapsbehovene.

KLD viser også til relevante handlingspunkter og ambisjoner i regjeringens handlingsplan for sirkulær økonomi. Forskningsrådet skal styrke innsatsen og koordinere det tverrgående arbeidet innenfor sirkulær økonomi. Å omstille til en mer sirkulær økonomi skal bidra til å nå klima- og miljømål og mål for verdiskaping. Forskning og innovasjon som er relevant for samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi bør prioriteres de neste årene.

Forskningsrådet skal følge opp føringene i tildelingsbrevet fra KLD i tilskuddsforvaltningen. Forskningsrådet må vurdere innretningen av investeringsplanene etter tildelingsbrevet er mottatt og om nødvendig gjøre justeringer i tråd med oppdaterte styringssignaler.

3 Tildeling

KLD stiller med dette midlene nevnt nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2026. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor beløpene på hver enkelt post og til de målene og føringene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2026. Avvik fra spesifikke føringar i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Forskningsrådet er bruttobudsjettet og inngår i nettoføringsordningen for budsjettering av merverdiavgift i statsforvaltningen, jf. rundskriv R-116. Bevilgningen er derfor ekskl. merverdiavgift.

3.1 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd (kap.1410, post 71)

Kap. 1410, post 71 Grunnbevilgninger til miljøinstituttene under Norges forskningsråd

Tildeling (1000 kr)

Bevilgning	256 950
------------	---------

Tildelingen over kap. 1410 post 71 omfatter grunnbevilgningen til fordelingsarena for miljøinstituttene. Formålet med grunnbevilgningen er å sikre at forskningsinstitutter kan tilby næringsliv, offentlig sektor og/eller samfunnsliv relevant kompetanse og forskningstjenester av høy internasjonal kvalitet. Midlene skal brukes til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging som er relevant for dagens og framtidens brukere.

Tildelingen omfatter også midler til samfinansiering av PES-ordningen (Prosjektetableringsstøtte).

3.2 Norges forskningsråd (kap. 1410 post 73)

Kap. 1410, post 73 Norges forskningsråd, kan overføres

(1000 kr)

Bevilgning	498 518
Tilsagnsfullmakt	1 563 900
Tilsagnsramme	741 000

Midlene på kap. 1410 post 73 skal dekke kunnskapsutvikling på alle KLDs resultatområder (Naturmangfold, Kulturmiljø, Friluftsliv, Forurensning, Klima og Polarområdene). KLD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen på posten sikres.

Bevilgningen på posten skal dekke forventede utbetalinger i det gjeldende budsjettåret av tilsagn som Forskningsrådet allerede har inngått fra tidligere år, og av nye tilsagn som skal utbetales i budsjettåret. Av dette er 30,1 mill. kroner til nye tilsagn som er forventet utbetalt i 2026 og 467,8 mill. kroner til å dekke tilsagn som er gitt tidligere år, men som er forventet utbetalt i 2026. I tillegg er bevilgningen økt med 0,6 mill. kroner som følge av at midler rettet mot Arctic Field Grants er flyttet fra Norsk Polarinstitutt. Total bevilgning for 2026 er 498,5 mill. kroner.

KLD gir Forskningsrådet en tilsagnsfullmakt på 1,56 mrd. kroner. Tilsagnsfullmakten angir et samlet beløp for tidligere inngåtte forpliktelser og nye tilsagn som kommer til utbetaling etter 2026. Tildeling og tilsagnsfullmakt gir en tilsagnsramme for posten på 741 mill. kroner.

Tilsagnsrammen er summen av nye forpliktelser som Forskningsrådet kan pådra staten i 2026.

KLD viser til føringene i tildelingsbrevet for 2025 om utvikling og utlysning av senterordningen for forskning på bærekraftig natur- og arealbruk, med tildeling i 2026. Det vises også til omtale i tildelingsbrevene til Nærings- og fiskeridepartementet, Landbruks- og matdepartementet og Energidepartementet.

Satsingen Maritim Zero 2050 skal videreføres.

Andre føringer for posten:

- *Bidrag til nasjonal finansiering av norske forskningsmiljøers deltagelse i EURATOMs forskningsprogram for strålevern, kjernesikkerhet og avfall/dekommisjonering*
- *Midlene skal dekke norsk medlemskap i «International Institute for Applied System Analysis» (IIASA). Forskningsrådet ivaretar det norske medlemskapet.*
- *Arctic Field Grant som stimulerer norske forskere til å benytte forskningsmulighetene i Ny-Ålesund.*

For prioriteringer innenfor et handlingsrom i 2026 utover føringene nevnt over, ber KLD Forskningsrådet se hen til de overordnede politiske føringene som er omtalt under pkt. 2 og Forskningsrådets forslag til satsinger for 2026 særlig for de prioriterte områdene bærekraftig areal- og naturforvaltning, sirkulær økonomi, grønn skipsfart og hav. Forskningsrådet vurderer selv i all hovedsak hvordan midlene skal fordeles mellom de relevante porteføljene og aktuelle utlysninger i tråd med dette.

Hovedprinsipp for grønn dreining av det næringsrettede virkemiddelapparatet

Det er et hovedprinsipp at prosjekter som mottar støtte gjennom det næringsrettede virkemiddelapparatet, skal ha en plass på veien mot Norges forpliktelser under Parisavtalen og lavutslippssamfunnet i 2050. Prinsippet favner både prosjekter med nøytral effekt og prosjekter med positiv effekt på grønn omstilling, og er for eksempel ikke til hinder for å støtte gode prosjekter i petroleumsnæringen. KLD forventer at hovedprinsippet følges opp for KLDs budsjettmidler som går til næringsrettede utlysninger.

4 Driftsutgifter og spesielle driftsutgifter

Driftsutgiftene over KDs kap. 285 post 01 og post 21 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er tilskuddsmidler som skal fordeles videre.

KLD viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen på postene for driftsutgifter.

Nye oppdrag fra KLD i 2026 der økte driftsutgifter dekkes av departementet

- Forskningsrådet er vertskapsinstitusjon for innsatsgruppen som har det daglige operative ansvaret for samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi. 4,6 mill. kroner er rammeoverført til kap. 285, post 21 for å dekke Forskningsrådets driftsutgifter til dette.

Oppdrag fra KLD innenfor rammen av driftsutgifter:

- Utarbeide en oversikt over forskning på samlet effekt av tiltak og virkemidler gjennom fellesutlysninger for klima og miljø. KLD vil ha nærmere dialog med Forskningsrådet om bestillingen og frist for arbeidet.
- Videreføre arbeidet under Maritim Zero, inkludert oppfølging av intensjonsavtale mellom Norge og Brasil om grønn skipsfartskorridor.

5 Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater

KLD ber om rapportering per kapittel og post rettet inn mot departementets sektorpolitiske prioriteringer. De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport, se vedlegg til KDs brev som etatsstyrer.

For 2026 ber KLD om nøkkeltallsrapport på Forskningsrådets samlede forskningsfinansiering, uavhengig av departement, innenfor følgende åtte kategorier:

Forurensning; Klimarelevant forskning; Klimatilpasning; Kulturmiljø, Kutt i utslipp av klimagasser; Naturmangfold; Polarområdene; Sirkulær økonomi. De enkelte nøkkeltallene bør rapporteres likt til alle departementer som har bevilgninger som inngår i rapporteringen, og bør ellers benyttes der det er relevant.

Grønn prosjektklassifisering og rapportering

I 2026 skal Forskningsrådet jobbe videre med å følge opp piloten for grønn prosjektklassifisering og rapportering sammen med Innovasjon Norge, Enova, Siva, Eksfin, Doga og Gassnova. Hovedformålet med arbeidet er å etablere sammenliknbar rapportering om støtte til prosjekter med klima- og miljøinnhold på tvers av det næringsrettede virkemiddelapparatet. KLD viser til styringssignaler i NFDs tildelingsbrev til Forskningsrådet og forventer at dette følges opp også for KLDs budsjettmidler som går til næringsrettede utlysninger.

5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet er fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjettetert med tilsagnsfullmakter. Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettmilepælene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt, bevilgning, samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Det vises pkt. 5.2. i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for 2026 om innspill til de årlige statsbudsjettene, herunder leveranser av innspill og tilhørende frister.

5. 3 Styringsmøter i 2026

KLD vil avholde to styringsmøter i 2026:

- Vårmøtet er berammet til 18. juni kl. 13:00-15:30 og skal konsentreres om Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i rapporteringen fra Forskningsrådet til KLD i årsrapporten for 2025.
- Høstmøtet er berammet til 18. november kl. 13:00-15:30 og vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets budsjettforslag for 2028 og utkast til tildelingsbrev for 2027.

Departementet vil komme tilbake med innkalling og detaljert dagsorden for møtene i løpet av 2026.

Med hilsen

Ellinor Dalbye Kasahara (e.f.)
avdelingsdirektør

Kristin Celius
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi
Kunnskapsdepartementet
Riksrevisjonen

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
25/6042-9

Dato
7. januar 2026

Norges forskningsråd - tildelingsbrev for 2026

Innhold

Norges forskningsråd - tildelingsbrev for 2026	1
1 Mål og styringsinformasjon	2
2 Sektorpolitiske prioriteringer fra Nærings- og fiskeridepartementet	2
3 Tildeling	8
4 Driftsutgifter og spesielle driftsutgifter	10
5 Rapportering og resultatoppfølging	11
5.1 Rapportering om resultater	11
5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmøpølene	11
5.3 Styringsmøter i 2026	11

Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2025-2026) for Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) og Innst. 12 S (2025-2026), og meddeler med dette Stortingets budsjettvedtak og departementets styringssignaler for Norges forskningsråd i 2026.

Gjennom dette tildelingsbrevet gir NFD rammer og føringer til Forskningsrådet for forvaltning av midler over kap. 920 post 70, 71, 72 og 73. I brevet omtales også

oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for NFD i 2026.

NFD viser for øvrig til tildelingsbrev til Forskningsrådet fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

Departementet ber om at innretningen av Forskningsrådets budsjett og aktivitetsnivå i 2026 drøftes med departementet på et tidlig tidspunkt.

1 Mål og styringsinformasjon

Forskningsrådet har fem mål:

- *Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet*
- *Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet*
- *Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer*
- *Mål 4 Et velfungerende forskningssystem*
- *Mål 5 God rådgivning*

Vi viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere omtale av mål og styringsinformasjon.

Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer, punkt 2 Mål og styringsinformasjon. Der omtales styringsinformasjon for målene som er felles for alle departementene.

Styringsinformasjon (dvs. ulike dimensjoner) knyttet til sektoransvaret fremgår i krav til årsrapport 2026 (departementsvise rapporter), jf. vedlegg 1. Vi viser til punkt 5 Rapportering og resultatoppfølging for 2026 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer NFD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

2 Sektorpolitiske prioriteringer fra Nærings- og fiskeridepartementet

Målet for næringspolitikken er størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi. Det innebærer også at all næringsvirksomhet må være sosialt, miljømessig og økonomisk bærekraftig. Næringspolitikken skal legge til rette for lønnsom næringsutvikling og bidra til omstilling, effektiv og bærekraftig forvaltning og effektiv bruk av samfunnets ressurser.

Regjeringen prioriterer arbeid med grønn omstilling i norsk maritim næring og i sjøfarten, samt sikker, effektiv og miljøvennlig ferdsel i farledene og i norske havområder. Målet for fiskeri- og havpolitikken er å utvikle en bærekraftig fiskeri- og havbruksnæring som produserer sunn og trygg sjømat med et lavt klimaavtrykk, samtidig som den bidrar til størst mulig samlet verdiskaping. Næringen skal innrettes mot en økologisk bærekraftig og samfunnsøkonomisk lønnsom forvaltning av de villevende marine ressursene og det

tilhørende genetiske materialet. Fiskeriforvaltningen skal også legge til rette for sysselsetting, bosetting og verdiskaping i kystsamfunnene.

Det er et hovedprinsipp at prosjekter som mottar støtte fra Forskningsrådet skal ha en plass på veien mot Norges forpliktelser under Parisavtalen og lavutslippssamfunnet i 2050. Prinsippet favner både prosjekter med nøytral effekt og prosjekter med positiv effekt på grønn omstilling, og er for eksempel ikke til hinder for å støtte gode prosjekter i petroleumsnæringen.

Departementet forventer at Forskningsrådet vier stor oppmerksomhet til klima, miljø og bærekraft. I tilfeller der to prosjekter er like gode, bør prosjektet som er mest bærekraftig med hensyn til effekter på klima, miljø og samfunn, prioriteres. Forskningsrådet skal prioritere å videreføre samarbeidet om sirkulærøkonomi i virkemiddelapparatet.

Kvaliteten i forskning og høyere utdanning er avgjørende for hvor godt Norge lykkes med å utvikle og ta i bruk ny kunnskap, som igjen legger grunnlaget for å skape verdier og løse samfunnsutfordringer. Regjeringen vil derfor tilrettelegge for å styrke norsk forskning, både i offentlig regi og i næringslivet. Satsingen på virkemidler for å øke forskningsbasert omstilling og innovasjon i næringslivet videreføres.

Den overordnede målsettingen for NFDs tildeling til Forskningsrådet er å bidra til størst mulig samlet verdiskaping i norsk økonomi innenfor bærekraftige rammer. Tildelingen fra NFD retter seg mot Forskningsrådets mål 2 om økt verdiskaping i næringslivet, og mot *Hav og kyst* under mål 3 om å møte store samfunnsutfordringer. Forskningsrådet skal finansiere forskningsaktiviteter som ellers ikke ville ha blitt utført, og som øker den samlede verdiskapingen i norsk økonomi på kort og/eller lang sikt. Dette inkluderer også et ansvar for å stimulere til forskning og innovasjon i mindre forskningsintensive bransjer.

Næringslivet investerer i forskning når det forventes å være lønnsomt nok til å forsvare risikoen. Det er selskapene selv som er best i stand til å vurdere egen risiko og lønnsomhet i et forskningsprosjekt. Støtte fra Forskningsrådet påvirker lønnsomheten og risikoen i et prosjekt og kan endre hvilke prosjekter næringslivet velger å gjennomføre.

Forskningsrådet bidrar til større verdiskaping når støtten medfører at de mest samfunnsøkonomisk lønnsomme prosjektene blir prioritert, til tross for at det ville ha vært mer lønnsomt for bedriften å prioritere andre prosjekter. Denne typen prosjekter har gjerne store positive gevinster for andre enn dem som finansierer og gjennomfører prosjektet. For at forskningsinnsatsen skal bidra til å øke den samlede verdiskapingen, er det derfor sentralt at forskningen som finansieres, skaper verdier for flere enn dem som utfører forskningen.

Flere av prioriteringene for departementets tildeling fra 2025 videreføres i 2026. Prioriteringene relatert til hhv. næringsrettet forskning og marin og maritim forskning omtales under.

Næringsrettet forskning

Digital innovasjon og omstilling i næringslivet

Forskningsrådet og Innovasjon Norge skal vurdere om virkemidlene deres er hensiktsmessig innrettet for å legge til rette for digital innovasjon og omstilling i næringslivet og identifisere

eventuelle vesentlige barrierer som hindrer realiseringen av denne typen prosjekter. Eventuelle barrierer for oppstartsbedrifter og innovasjon basert på kunstig intelligens skal særlig vektlegges. Vurderingen skal leveres innen 1. juni 2026.

Grønn plattform

Forskningsrådet skal fortsette å videreutvikle Grønn plattform i samarbeid med Innovasjon Norge, Siva og Enova. I 2026 skal Innovasjon Norge, Siva og Forskningsrådet gjennomføre en ny utlysning av treårige prosjekter for perioden 2026-2028. Den samlede utlysningsrammen er på 644,5 mill. kroner, hvorav 290 mill. kroner i form av økt tilsagnsramme forvaltes av Forskningsrådet. Forskningsrådet skal også følge opp de enkelte prosjektene fra tidligere utlysningssrunder, og bidra i det pågående evalueringsarbeidet av Grønn plattform ved behov.

Videreutvikling av det næringsrettede virkemiddelapparatet

Regjeringen har følgende ambisjoner for det næringsrettede virkemiddelapparatet:

- Det skal være én vei inn for brukerne gjennom mer helhetlige brukerreiser på tvers av det næringsrettede virkemiddelapparatet.
- Virkemiddelapparatet skal utløse mer verdiskapende næringsutvikling i hele landet gjennom økt koordinering og samarbeid på tvers.
- Virkemiddelapparatet skal koordinere sin innsats for grønn omstilling og for å legge til rette for grønne industriableringer.

Forskningsrådet skal prioritere følgende i 2026:

- Tiltak for forenkling og økt brukervennlighet i egen virksomhet
- Samarbeid og koordinering av aktiviteter med andre virkemiddelaktører der det er hensiktsmessig og gir merverdi for næringslivet
- Arbeidet med den digitale inngangen Én vei inn til virkemiddelapparatet, inkludert utvikling av felles henvisningskultur, begreper og prinsipper for brukeropplevelser, jf. eget tillegg til dette oppdragsbrevet og omtale under kap. 2421, post 50
- Deling av kundedata med andre virkemiddelaktører så langt det er hensiktsmessig og mulig innenfor gjeldende regelverk og konfidensialitetsforpliktelser
- Bidrag til ulike møteplasser knyttet til virkemiddelapparatet

Samhandlingsmodellen for virkemiddelapparatet

Forskningsrådet skal jobbe videre med å utvikle den nye samhandlingsmodellen for virkemiddelapparatet. Eksportfinansiering Norge (Eksfin) koordinerer arbeidet. Målet er at samhandlingsmodellen skal bidra til at kundene opplever (1) et mer helhetlig virkemiddelapparat, (2) et enklere virkemiddelapparat og (3) at prosjektene deres gjennomføres raskere enn før. Virkemiddelaktørene skal vurdere nytten og kostnadene forbundet med modellen, og levere anbefalinger knyttet til veien videre innen 15. juni 2026.

Grønn prosjektklassifisering og rapportering

I 2026 skal Forskningsrådet jobbe videre med å følge opp piloten for grønn prosjektklassifisering og rapportering. Grønn prosjektklassifisering og rapportering skjer i samarbeid

mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge, Siva, Eksportfinansiering Norge (Eksfin), Design- og arkitektur Norge (DOGA), Gassnova og Enova. Forskningsrådet leder arbeidet. Hovedformålet med arbeidet er å etablere sammenliknbar rapportering om støtte til prosjekter med klima- og miljøinnhold på tvers av det næringsrettede virkemiddelapparatet. Dataene skal brukes til statistikkformål og som kunnskapsgrunnlag.

Systemet for grønn rapportering er innført som en pilot. Oslo Economics har fått i oppdrag av NFD å gjennomføre en ekstern følgeevaluering av piloten, med levering i mars 2026. Evalueringen skal gi et solid grunnlag for videre oppfølging av rapporteringssystemet, herunder å finne en hensiktsmessig balanse mellom datakvalitet og rapporteringsbyrde for virkemiddelaktørene og næringslivet. Forskningsrådet skal følge opp og bidra i arbeidet, blant annet ved å levere nødvendig informasjon og delta i evalueringen ved behov. Departementet vil komme tilbake til virkemiddelaktørene vedrørende ev. oppfølging av resultater fra følgeevalueringen og videre oppfølging av rapporteringssystemet.

Alle virkemiddelaktørene skal klassifisere prosjekter med potensiell positiv effekt på klima og miljø og prosjekter med potensial for å gjøre vesentlig skade i 2026, jf. innspill fra virkemiddelaktørene datert 15. juni 2023 og 8. mai 2024 og etterfølgende dialog. Rapporteringen for 2025 skal leveres innen 1. april 2026. Rapporteringen legges inn i Statistikkbanken for næringspolitiske virkemidler, og for pilotperioden i en lukket versjon hvor virkemiddelaktørene og berørte departementer (NFD, KLD, ED, KD, KDD, LMD) har tilgang.

Det legges opp til dynamisk utvikling av systemet og det kan oppstå behov for justeringer, f.eks. basert på funnene fra følgeevaluering av piloten, erfaringer med bruk av systemet eller utvikling på området. Det er akseptabelt at søkeres rapporteringsbyrde øker noe som følge av rapporteringssystemet, men økningen bør begrenses til et minimum. Virkemiddelaktørene skal ha dialog med NFD, som koordinerer med relevante departementer (herunder KLD, ED og KD) underveis i arbeidet.

Helsenæringen og produksjon av legemidler

Departementet viser til dialog med Siva, Innovasjon Norge og Forskningsrådet om oppdrag om produksjon av legemidler og helsenæringen. Departementet vil komme tilbake til aktørene om oppfølgingen av oppdraget.

Oppfølging av regjeringens mineralstrategi

Forskningsrådet følger opp to tiltak fra regjeringens mineralstrategi, fremlagt i juni 2023. I RNB 2023 ble det bevilget 5 mill. kroner, og i 2024 ble det øremerket ytterligere 5 mill. kroner til oppfølgingen av de to tiltakene. Beløpet er rammeoverført til Kunnskapsdepartementets kap. 285 post 21 for å dekke Forskningsrådets eget arbeid med tiltakene, som videreføres i 2026. 43 Forskningsrådet skal blant annet jobbe med oppfølging av anbefalinger gitt i rapport av juni 2025 om framtidig FoU-satsing for landbaserte mineraler, i dialog med departementet, og oppfølging av tiltak i industrimeldingen om å gjennomføre en helhetlig kartlegging av norsk industris rolle i norske og alliertes strategiske og kritiske verdikjeder. Vi legger også til grunn at Forskningsrådet forvalter nasjonal samfinansiering for norsk deltakelse i partnerskapet på råmaterialer (Raw Materials for the Green and Digital Transition) under Horisont Europa.

Oppfølging av tiltak fra gründermeldingen

Forskningsrådet har i tråd med tiltak i gründermeldingen styrket støtten til tidligfase kommersialisering i 2025. Forskningsrådet skal i 2026 videreføre vurderingen av effektene av omleggingen av tidligfaseordningen, og vurdere justeringer i ordningen i dialog med departementene og berørte aktører.

Spredning av kunnskap

Regjeringen har i 2025 igangsatt et eksternt prosjekt for å vurdere sammensetningen av de næringsrettede virkemidlene, blant annet i hvilken grad forskningsvirkemidlene totalt sett bidrar tilstrekkelig til samarbeid og spredning av kunnskap, og treffer næringslivet i ulike deler av landet. Forskningsrådet vil bli involvert i arbeidet, og vi ønsker en god dialog med Forskningsrådet om hvordan de best kan bidra med å tilgjengeliggjøre kunnskap og statistikk til bruk i arbeidet.

Umodne områder

Forskningsrådet bes om å legge vekt på at innsatsen bidrar til utvikling av forskningsmiljøer og økt FoU i næringslivet også innenfor umodne områder, som mindre forskningsintensive områder, nye teknologiområder og nye forretningsmodeller, der det er viktig med økt kunnskap og kompetanseutvikling.

Innovasjon og næringsutvikling på Svalbard

Forskningsrådet skal tilby virkemidler for kunnskapsbasert næringsutvikling på Svalbard, etter modell av distrikts- og regionalpolitiske virkemidler. Oppdraget skal utføres på en måte som understøtter de svalbardpolitiske målene. 1,4 mill. kroner øremerkes oppfølging av innovasjon og næringsutvikling på Svalbard i 2026. Forskningsrådet skal synliggjøre mulighetene som finnes innenfor eksisterende virkemidler til å utnytte Svalbards potensial som testarena for bærekraftige løsninger og teknologiutvikling tilpasset arktiske forhold.

Internasjonalt forsknings- og innovasjonssamarbeid

Forskningsrådet skal videreføre sitt bilaterale og multilaterale arbeid, jf. tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet. Nærings- og fiskeridepartementet (NFD) forventer at Forskningsrådet mobiliserer norske fagmiljøer og næringsliv til deltakelse og uttelling i Horisont Europa, SMB pilaren/ Cosme og InvestEU. Forskningsrådet bes også følge opp ERA-tiltak 16 om grønn omstilling, infrastruktur og sirkulær økonomi i samarbeid med Siva. Forskningsrådet skal legge til rette for synergier med nasjonale virkemidler og relevante EU-programmer.

Deltakelse i EUs programmer krever tett samarbeid mellom Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva. Departementet forutsetter at dette samarbeidet videreføres i 2026, både nasjonalt og i Brussel. Videre skal Forskningsrådet og Innovasjon Norge følge opp det nasjonale støtteapparatet for Horisont Europa i tråd med strategien for norsk deltakelse i Horisont Europa og det europeiske forskningsområdet. Forskningsrådet skal, i samarbeid med Innovasjon Norge, Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse og øvrige virkemiddelaktører, sikre at næringsliv og fagmiljøer får informasjon og veiledning om synergier mellom Horisont Europa og andre EU-programmer.

NFD viser til brev av 19. desember 2025 med oppdrag til Forskningsrådet om, i samarbeid med Innovasjon Norge, å gi vurderinger om nytten av deltakelse i inneværende periode, med særlig vekt på næringslivets behov.

Kommersialisering av forskningsresultater

Forskningsrådet skal prioritere arbeidet med kommersialisering av offentlig finansiert forskning og videreføre utviklingen av «TTO-funksjons-ordningen». Departementet er opptatt av at kommersialiseringsvirkemidlene totalt sett er brukervennlige og effektive, og ønsker en videre dialog med Forskningsrådet om utviklingen på dette området.

Forskningsrådet bes ha særlig oppmerksomhet om samvirket mellom sine kommersialiseringsvirkemidler og øvrige kommersialiseringsordninger, også de som forvaltes av Innovasjon Norge og andre virkemiddelaktører, for å oppnå best mulig effekt av de aktuelle virkemidlene og størst mulig grad av sømløshet på tvers av aktører og virkemidler.

Marin og maritim forskning

Marin forskning

I fiskeri-, hav- og havbrukspolitikken er hovedprioriteringene for 2026 å legge til rette for god sameksistens mellom havnæringene og bærekraftig natur- og arealbruk, herunder senterordning for bærekraftig natur- og arealbruk, sikre en bærekraftig forvaltning, styrke forvaltningen av lokale og kystnære bestander, fremme mat fra havet og kunnskapsbaserte, bærekraftige akvatiske matsystemer, følge opp fiskehelse- og velferd og følge opp arbeidet med samfunnsoppdrag for bærekraftig fôr. Midlene til marin forskning skal legge grunnlaget for bærekraftig forvaltning og videre vekst og nyskaping i marine næringer. Midlene skal gi økt kunnskap om hav-, kyst- og fjordområdene og bidra til å sikre kvalitet og bærekraftig produksjon av sunn og trygg sjømat.

EUs samfunnsoppdrag «Sunne hav og vann»

Europakommisjonen har oppfordret til å opprette nasjonale «hub»-er for å øke effekten av EUs samfunnsoppdrag Sunne hav og vann. Vi ber Norges forskningsråd og Innovasjon Norge vurdere nytten av et slikt tiltak i norsk sammenheng. Vi ber virkemiddelapparatet særskilt vurdere hvordan eksisterende strukturer kan benyttes til formålet. Forskningsrådet leder arbeidet, vurderingen skal leveres innen 1. april.

Velferd hos oppdrettsfisk

Forskningsrådet blir en viktig aktør i arbeidet med å bedre fiskevelferden framover. Det er behov for å dele kunnskapen vi har, legge til rette for å benytte den i næringen, forvaltningen og politikktutforming, og framskaffe ny kunnskap som kan bidra til bedre velferd hos oppdrettsfisk.

Samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr

Norges forskningsråd skal bidra i oppfølgingen av det målrettede samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr. Det ble tildelt totalt 15 mill. kroner i 2025 for å sikre videre framdrift og kontinuitet for samfunnsoppdraget. Denne styrkingen videreføres i 2026. Av dette tildeles 5 mill. kroner over Kunnskapsdepartementets budsjett for å dekke kostnader knyttet til sekretariatsfunksjon for styringsgruppen, en nasjonal konferanse om bærekraftig fôr, samt kostnader for styringsgruppa og eventuelle ekspertgrupper. I tillegg videreføres styrking av tilsagnsrammen på 5 mill. kroner over Landbruks- og matdepartements budsjett og 5 mill.

kroner over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett. Disse midlene skal bidra til å styrke forskningsinnsatsen på førområdet. Forskningsrådet bes ha dialog med Innovasjon Norge og øvrige virkemiddelaktører for å se midler til forskning og innovasjon innenfor førområdet i sammenheng med relevante tildelinger og aktiviteter. Videre vil allerede igangsatt arbeid med regelverksutvikling i regi av Mattilsynet være relevant.

Mat, helse og miljø

Forskningsrådet skal fortsette å legge til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat og matproduksjon, inkludert sjømat, trygg mat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse-perspektivet også ivaretas.

Forskning som forebygger fiskerikriminalitet

Som oppfølging av Meld.St.15 (2023-2024) «Felles verdier – felles ansvar» skal Forskningsrådet lyse ut midler som også kan gi støtte til forskningsprosjekter innenfor Blue Justice-initiativet, og som må tilfredsstille Forskningsrådets krav til kvalitet for å imøtekomme forvaltningens behov for verktøy og kunnskap som styrker forebyggingen av grensekryssende fiskerikriminalitet.

Internasjonalt marint forskningssamarbeid

Forskningsrådet skal videreføre det internasjonale forskningssamarbeidet på det marine området. Det vises til nærmere omtale av det internasjonale forskningssamarbeidet under pkt. 2. Forskningsrådet skal fortsatt følge opp havforskningstiåret og støtte opp under nasjonalt og internasjonalt forskningssamarbeid på områder som er særlig viktige for Norge gjennom havsekretariatet.

Maritim forskning

Regjeringen viderefører innsatsen på maritim forskning, blant annet gjennom videre satsing på nullutslippsløsninger og autonome fartøy. Maritim næring er en av Norges største eksportnæringer, og forskning og utvikling er en viktig forutsetning for fortsatt verdiskaping og vekst i næringen.

Midlene til maritim forskning i Forskningsrådet skal bidra til økt verdiskaping i norsk økonomi og til å møte store samfunnsutfordringer innen det strategiske området Hav og Kyst. Forskningsrådet bes videreføre den maritime forsknings- og innovasjonsinnsatsen i tråd med de anbefalte områdene i Maritim21 fra 2022. Det innebærer at de maritime forskningsmidlene bør spisses inn mot grønn skipsfart, digitalisering og implementering av klima- og miljøvennlige løsninger.

Forskningsrådet bes i 2026 vurdere kunnskapsbehov for utvikling av maritim næring fram mot 2032. Forskningsrådet bes gjennom et eksternt oppdrag evaluere effekten av forskningen utført under Maritim21-strategiene fra 2016 og 2022. NFD vil gi nærmere føringer om tidsplan og omfang av arbeidet. Det settes av 2 mill. kroner av den tilgjengelige bevilgningen for 2026 til dette arbeidet.

3 Tildeling

NFD stiller med dette midlene nevnt nedenfor til disposisjon for Forskningsrådet i 2026. Forskningsrådet har fullmakt til å disponere midlene innenfor beløpene på hver enkelt post og

til de målene og føringene som fremkommer av tildelingsbrevet. Forskningsrådet har ansvar for å prioritere innenfor tildelingen for å nå målene. Departementet tar forbehold om at Stortinget kan vedta budsjettendringer i løpet av 2026. Dersom dette påvirker midlene eller aktivitetene til Forskningsrådet, vil departementet sende et supplerende tildelingsbrev. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

Forskningsrådet er bruttobudsjettet og inngår i nettoføringsordningen for budsjettering av merverdiavgift i statsforvaltningen, jf. rundskriv R-116. Bevilgningen er derfor ekskl. merverdiavgift.

Kap. 920 Norges forskningsråd

kroner

Post	Betegnelse	Bevilgning	Tilsagnsfullmakt
70	Tilskudd til næringsrettet forskning, <i>kan overføres</i>	1 220 100	2 834 400
71	Grunnbevilgning til teknisk-industrielle institutter	573 167	
72	Tilskudd til marin og maritim forskning, <i>kan overføres</i>	517 700	1 415 500
73	Grunnbevilgning til primærnæringsinstitutter	137 539	
Sum		2 448 506	

Post 70 Tilskudd til næringsrettet forskning

Bevilgningen skal kun dekke anslåtte utbetalinger i 2026 fra tidligere gitte tilsagn og årets tilsagn, mens tilsagnsfullmakten angir et samlet beløp for tidligere gitte tilsagn og nye tilsagn som kommer til utbetaling etter 2026. Tilsagnsrammen angir rammen for nye tilsagn som kan inngås i 2026, og er satt til 1 392,3 mill. kroner. Av dette skal 290 mill. kroner gå til en ny treårig utlysning under Grønn plattform. Midlene på post 70 skal ha en hensiktsmessig avgrensning mot andre departementers sektoransvar, og representerer en bred og åpen arena der prosjekter fra alle relevante sektorer kan søke om støtte. Posten har følgende øremerkinger:

- 1,4 mill. kroner av bevilgningen går til å videreføre arbeidet med virkemidler for kunnskapsbasert næringsutvikling på Svalbard
- 1,7 mill. kroner av bevilgningen går til Norges Tekniske Vitenskapsakademi
- 2 mill. kroner av bevilgningen går til bidrag til norsk deltakelse i Euratoms forskningsprogrammer innenfor strålevern. Midlene er delt mellom post 70 og post 72.

Post 71 Grunnbevilgning til teknisk-industrielle institutter

Grunnbevilgningen til de teknisk-industrielle instituttene skal bidra til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging, og til økt næringsrelevant kompetanse i FoU-miljøene.

Grunnbevilgningen skal støtte opp under langtidsplanen for forskning og høyere utdanning.

For 2026 er det bevilget 573,2 mill. kroner formålet, en økning på 19,9 mill. kroner fra 2025.

Post 72 Tilskudd til marin og maritim forskning

Bevilgningen skal kun dekke anslåtte utbetalinger i 2026 fra tidligere gitte tilsagn og årets tilsagn, mens tilsagnsfullmakten angir et samlet beløp for tidligere gitte tilsagn og nye tilsagn som kommer til utbetaling etter 2026. Tilsagnsrammen angir rammen for nye tilsagn som kan inngås i 2026, og er satt til 588,7 mill. kroner. Av dette settes 383,4 mill. kroner av til forvaltnings- og næringsrettet marin forskning. 205,3 mill. kroner settes av til næringsrettet maritim forskning rettet mot grønn skipsfart og digitalisering i maritim næring.

Posten har følgende øremerkinger til marin forskning: 31,6 mill. kroner til strategisk tildeling til Havforskningsinstituttet. Midlene skal benyttes til kunnskaps- og kompetanseoppbygging på områder av strategisk betydning.

Post 73 Grunnbevilgning til primærnæringsinstitutter

Den statlige grunnbevilgningen til primærnæringsinstituttene skal brukes til langsiktig kunnskaps- og kompetanseoppbygging og skal stimulere til vitenskapelig kvalitet, internasjonalisering og samarbeid. 5 pst. av bevilgningen skal fordeles etter oppnådde resultater.

4 Driftsutgifter og spesielle driftsutgifter

Driftsutgiftene over Kunnskapsdepartementets kap. 285 post 01 og post 21 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er tilskuddsmidler som skal fordeles videre.

NFD viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke oppgaver som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på postene for driftsutgifter.

Midler til Forskningsrådets arbeid med oppdragene som fremgår i tabellen under er rammeoverført fra Nærings- og fiskeridepartementet til KDs kap. 285 post 21. Oppdragene videreføres i 2026.

Kap	post	Overført første gang	Gjelder
920	72	2024	Nasjonal ekspert til Europakommisjonen DG research and innovation
920	72	2026	Vurdering og evaluering av maritim forskning, jf oppdrag i 2026
920	70	2025	Drift av Teknologirådet
900	21	2022	Sekretariatsansvar for Prosess 21
920	70	2024	Grønn rapportering og klassifisering (3 400 opprinnelig overført, redusert i RNB 2025)

920	70	2022	Én vei inn
920	72	2022	Partnerskap om blå økonomi i HE
920	72	2018	JPI Ocean
920	72	2019	Havsekretariatet
920	70	2022	Grønn plattform
920	70	2024	Oppdrag i mineralstrategien

I tillegg til dette er det fra og med 2025 over KDs budsjett kap. 285 post 21 Spesielle driftsutgifter satt av 5 mill. kroner til drift av samfunnsoppdrag om bærekraftig før, samt konferanse.

5 Rapportering og resultatoppfølging

5.1 Rapportering om resultater

NFD ber om rapportering per kapittel og post rettet inn mot departementets sektorpolitiske prioriteringer innenfor næringsrettet forskning og marin og maritim forskning. De sektorpolitiske prioriteringene er utdypet i punkt 2 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen om bruk av midlene skal skje i tråd med krav til årsrapport, se vedlegg til Kunnskapsdepartementets brev som etatsstyrer.

NFD ber om at Forskningsrådet innen 8. mai 2026 leverer en «skisse» til rapportering på NFDs områder, med forslag til utforming av rapporteringen og angivelse av indikatorer. Formålet er at departementet og NFR skal kunne ha dialog om den endelige utformingen av rapporteringen.

5.2 Innspill til de årlige statsbudsjettmilepælene

Forskningsrådet er fra og med 1. januar 2025 bruttobudsjettert med tilsagnsfullmakter. Forskningsrådet skal ifm. forberedelser til de årlige statsbudsjettmilepælene utarbeide anslag for tilsagnsramme, tilsagnsfullmakt og bevilgning samt synliggjøre oversikt over samlede flerårige forpliktelser per tilskuddspost. Det vises til pkt. 5.2 i Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for 2026 om innspill til de årlige statsbudsjettene, herunder leveranser av innspill og tilhørende frister.

5.3 Styringsmøter i 2026

I 2026 holdes det to styringsmøter:

Møte	Dato
Styringsmøte 1: Forskningsrådets årsrapport for 2025	Mai/juni 2026
Styringsmøte 2: Tildelingsbrev 2027 og store satsinger 2028	November/desember 2026

Med hilsen

Eirik Annexstad (e.f.)
ekspedisjonssjef

Mette Hjermann
utredningsleder

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Design og arkitektur Norge
Innovasjon Norge
Kunnskapsdepartementet
Patentstyret
Riksrevisjonen
Siva – selskapet for industrivekst SF

Sak PS-KLIMMIL 06/26

Presentasjon av bærekraftig fôr rapport

Sak PS-KLIMMIL 06/26

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg (lenker)
Porteføljestyret for klima og miljø	Christina Abildgaard	Kjell Naas	1. Et samfunnsløft for bærekraftig fôr.pdf
Fra			2. På vei mot bærekraftig fôr – 20 grep for 2026
Områdedirektør			3. Rammeverk for vurdering av bærekraftig fôr
Eva Falleth			

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret tar informasjonen til orientering

Kort bakgrunn

Samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr ble først nevnt i Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning (LTP) i 2022. Stortinget stilte seg bak samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr i stortingsbehandlingen av LTP våren 2023. I tillegg til de to foreslåtte samfunnsoppdragene ble regjeringen bedt om å utarbeide et tredje samfunnsoppdrag på sirkulær økonomi.

I april 2023 ble det oppnevnt en operativ gruppe bestående av virkemiddelapparatet og relevante underliggende etater fra landbruks- og havbrukssiden for å utarbeide et grunnlag for samfunnsoppdraget (mål og organisering). Gruppen, som ble ledet av Forskningsrådet, leverte sin rapport november 2023 (vedlegg 1).

Våren 2024 besluttet regjeringen oppstart av et samfunnsoppdrag om bærekraftig fôr til husdyr og fisk og Forskningsrådet ble samtidig gitt ansvar for et sekretariat. I august samme år ble en styringsgruppe oppnevnt og gitt mandat for 2 år («Fase 1» - ut 2026).

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Saken fremmes til porteføljestyret for å orientere om bakgrunn, status og planer for samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr til husdyr og fisk.

Hovedpunkter

Samfunnsoppdragets hovedmål er at innen 2034 skal alt fôr til oppdrettsfisk og husdyr komme fra bærekraftige kilder og bidra til å redusere klimagassutslippene fra matsystemene. Samfunnsoppdraget skal bidra til å bevare naturmangfold, utvikle en sterk fôringrediensindustri og øke forsyningssikkerheten i Norge. I tillegg er det gitt seks delmål:

- Redusere klimagassutslipp fra råvarer brukt til fôr til oppdrettsfisk og kraftfôr til husdyr i henhold til de til enhver tid gjeldende norske klimaforpliktelser.
- Øke andelen importert fôrråvare fra bærekraftige kilder med mål om å redusere det globale klimafotavtrykket.
- Øke andelen norskproduserte råvarer i fôr til oppdrettsfisk fra 8 til 25 pst innen 2034.
- Øke andelen norskproduserte råvarer i kraftfôr til husdyr fra 55 til 70 pst innen 2034.
- Øke kvaliteten og andelen grovfôr i fôrrasjonen til drøvtyggere.
- Sikre tilgang til kritiske mikroingredienser til fiske- og dyrefôr innen 2034.

I samfunnsoppdraget først år har hovedinnsatsen vært å utforme treffsikre tiltak for å nå de ambisiøse målene. Det har vært arrangert en rekke dialogmøter rundt i landet i

tillegg til et eget møte mellom politikere og toppledere fra grønn og blå sektor. Sekretariatet og styringsgruppen har også mottatt en rekke muntlige og skriftlige innspill fra relevante aktører.

I henhold til mandatet for samfunnsoppdraget leverte styringsgruppa en årsrapport i november 2025 (vedlegg 2). Rapporten anbefaler fire overordnede tiltak i tillegg til seksten tiltak rettet mot de enkelte delmålene. Ellers gir rapporten en oversikt over status, barrierer og forskningsbehov for fôrråvaresituasjonen i jordbruk og havbruk.

I mandatet ble det også gitt føringer om å etablere en ekspertgruppe for å operasjonalisere bærekraftsbegrepet. Gruppen, bestående av 6 eksperter, ble oppnevnt i slutten av mars 2025 og leverte sin rapport i oktober. I rapporten (vedlegg 3) foreslås et rammeverk som gir en «bærekraftsprofil» for et fôr eller en fôrråvare. Profilen gis i form av en score langs tolv bærekraftsdimensjoner som kommer frem basert på flervalgsbesvarelse av en rekke underspørsmål. Rammeverket er foreløpig ikke et operativt verktøy, og styringsgruppens første anbefalte tiltak er å videreutvikle dette rammeverket slik at det blir et effektivt verktøy for beslutningstakere.

**Forberedelse /
prosess**

Administrasjonen har utviklet saken i samarbeid med sekretariatet for samfunnsoppdraget om bærekraftig fôr.

Videre saksgang

Forskningsrådet vil koordinere arbeidet i dette samfunnsoppdraget med samfunnsoppdraget på sirkulær økonomi, der det er relevant.

Sak PS KLIMMIL 07/26

Samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi

Sak PS KLIMMIL 07/26

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
PSKLIMMIL	Tarjei Nødtvedt Malme	N. Naima Islam	1. Mandat til innsatsgruppa 2. Mandat til partnerskapet
Fra			
Områdedirektør			
Eva Falleth			

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret tar saken til orientering.

Kort bakgrunn

Forskningsrådet har fått i oppdrag av klima- og miljødepartementet å være vertskap for det nye samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi. Samfunnsoppdraget er det tredje i rekken av nasjonale samfunnsoppdrag og er forankret i åtte departementer.

Samfunnsoppdraget har en horisont på 10 år, og ledes av et partnerskap. Partnerskapets medlemmer har felles ansvar for at målene for samfunnsoppdraget nås i 2035. Partnerskapet skal følge opp utvikling og resultater i samfunnsoppdraget. Partnerskapet skal gi styringssignaler til innsatsgruppen, som har ansvaret for daglig drift av samfunnsoppdraget. Innsatsgruppen har ansvar for utvikling, implementering og koordinering i hele perioden fram til 2035. Dette inkluderer å sikre effektiv styring på operativt nivå, forpliktende samarbeid og resultatorientert innsats på tvers av sektorer. Innsatsgruppen består av to fulltidsansatte i Forskningsrådet, men vil trekke på konkrete ressurser i andre organisasjoner og etater.

Hovedmålet for samfunnsoppdraget er at Norge i 2035 skal ha oppnådd en betydelig økning i ombruk, reparasjoner og deling av knappe ressurser.

Regjeringen har også besluttet tre delmål for samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi:

1. Det er etablert nye initiativ og samarbeid som gir en betydelig økning i ombruk og reparasjon blant forbrukere, sivilsamfunn, næringslivet og offentlig sektor.

Delmålet skal bidra til å øke ombruk og reparasjoner. Innsatsen rettes mot samarbeid og initiativer for tekstiler, EE-produkter, møbler og bygningsmaterialer og -produkter. Dette er produktgrupper med særlig potensiale for økt ombruk. Det kan være behov for ulike tilnærminger for innsats for de ulike produktgruppene. Indikatorer bør basere seg på tilgjengelig data og statistikk for å minimere administrativ byrde.

2. Det er etablert gode delingsløsninger som medfører at det deles mer og forbrukes mindre i norske lokalsamfunn.

Delmålet skal bidra til økt deling av knappe ressurser i lokalsamfunn (bydel, by, kommune, region) samtidig som forbruket og materialfotavtrykket går ned. Deling må derfor erstatte og ikke bare komme i tillegg til ordinært forbruk for å ha verdi. For at deling skal bli en naturlig del av hverdagen og et reelt alternativt til å kjøpe nytt må det være praktisk, tilgjengelig og lokalt tilpasset. Samarbeid mellom offentlig og privat sektor og sivilsamfunnet er sentralt. De store aktørene med store ressursstrømmer må etablere nye delingsløsninger, den enkelte forbruker kan ikke få dette ansvaret alene. Klimautvalget 2050 peker på at de store utslippsområdene i Norge er bl.a. transport og bygg og at areal er et knapphetsgode hvor gode delingsløsninger kan

bidra til å redusere naturnedbygging. Et lokalsamfunn med høy grad av deling vil også stå bedre rustet i en beredskapssituasjon.

3. Bedrifter deler i større grad knappe ressurser som råvarer, energi og areal.

Delmålet skal bidra til bedre utnyttelse av knappe ressurser gjennom særlig industrielle symbioser. Industrimeldingen viser til at overgangen til en sirkulær økonomi står sentralt i omstillingen av industrien, hvor ressurser må brukes og ombrukes mer effektivt i giftfrie kretsløp og erstatte uttak av, og produksjon med, nye ressurser. Industrielle symbioser etableres gjerne regionalt, på tvers av ulike næringer og sektorer (industri, landbruk, havbruk, datasentre mm). Det er potensial for bedre utnyttelse av bioressurser og energi og økt verdiskaping gjennom bedre og mer effektiv utnyttelse av ressurser som i dag blir til avfall. I land- og havbruket og i kommunal sektor er det ønskelig med økt sirkulær utnyttelse av bioressurser, herunder fosfor- og nitrogenoverskudd. Målet om å redusere nedbyggingen av særlig viktige naturarealer innen 2030 er også sentralt. I tillegg øker den geopolitiske situasjonen behovet for å slutte å sløse med knappe ressurser.

Det skal utvikles måltall og indikatorer for delmålene for å måle utviklingen fram mot 2035. Første møtet i det nasjonale partnerskapet som skal lede arbeidet i samfunnsoppdraget er 15. Januar.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet	Saken fremmes etter ønske fra porteføljestyret. Porteføljestyret har det overordnede ansvaret for sirkulær økonomi i Forskningsrådet, og god kjennskap til samfunnsoppdragets mål og planer er derfor svært viktig kunnskap for at styret skal kunne prioritere relevante tiltak som bygger opp under oppdragets mål og ambisjoner.
Hovedpunkter	Administrasjonen vil presentere oppdraget i møtet.
Forberedelse / prosess	Saken er forberedt av administrasjonen.
Videre saksgang	N/A

Mandat for innsatsgruppen for samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet 19. november 2025.

Hovedmål for samfunnsoppdraget

I 2035 skal Norge ha oppnådd en betydelig økning i ombruk, reparasjoner og deling av knappe ressurser.

Delmål:

1. Det er etablert nye initiativ og samarbeid som gir en betydelig økning i ombruk og reparasjon blant forbrukere, sivilsamfunn, næringslivet og offentlig sektor.
2. Det er etablert gode delingsløsninger som medfører at det deles mer og forbrukes mindre i norske lokalsamfunn.
3. Bedrifter deler i større grad knappe ressurser som råvarer, energi og areal.

Formål

Innsatsgruppen har det daglige operative ansvaret for samfunnsoppdraget. Den skal koordinere samarbeid på tvers av sektorer og skal ha autonomi fra styringslinjen i vertskapsorganisasjonen Forskningsrådet. Innsatsgruppen er også endringsagent og pådriver for gjennomføring av samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi. Innsatsgruppen er sekretariat for nasjonalt partnerskap.

Oppgaver

Innsatsgruppen har ansvar for utvikling, implementering og koordinering i hele perioden fram til 2035. Dette inkluderer å sikre effektiv styring på operativt nivå, forpliktende samarbeid og resultatorientert innsats på tvers av sektorer.

Nærmere om oppgaver:

- **Styring:** Sikre tverrsektoriell koordinering og velfungerende og effektiv styringsstruktur for samfunnsoppdraget.
- **Forberede møter i nasjonalt partnerskap:** Herunder utarbeide aktivitetsplaner og budsjetter innenfor de rammene som er til rådighet.
- **Omstillingsarena:** På vegne av partnerskapet etablere en plattform som legger til rette for og stimulerer til at ulike aktører samarbeider gjennom utprøving og eksperimenter for å nå samfunnsoppdragets hovedmål og delmål. Utforske finansieringsmodeller og -løsninger for å nå målene i samfunnsoppdraget.
- **Overvåking og evaluering:** Ansvarlig for at det utvikles verktøy for å måle fremdrift og effekt, og kunne foreslå endringer for gjennomføring av samfunnsoppdraget i tråd med regjeringens mål basert på følgeforskning/følgeevaluering.
- **Måltall og indikatorer:** Foreslå måltall og indikatorer for delmålene fram til 2035 innen 1. august 2026. Måltallene skal favne samfunnseffekter. De bør

ses i sammenheng med indikatorer utviklet for å følge opp bærekraftsmålene nasjonalt og andre relevante indikator-rammeverk.

- **Kommunikasjon, erfaringsdeling og gode læringssløyfer:** Utvikle god og tydelig kommunikasjon om samfunnsoppdragets mål og arbeid, synliggjøre og løfte fram praktiske tiltak, aktiviteter og samarbeid med gode resultater som bidrar til oppnåelse av målene for samfunnsoppdraget. Legge til rette for gode møteplasser for erfaringsutveksling og informasjon. Sørge for at det blir etablert gode læringssløyfer med det formål å kunne vurdere behovet for å justere og løfte frem forslag til systemendringer.

Innsatsgruppens sammensetning og arbeidsform

Innsatsgruppens medlemmer skal dekke to hovedområder av kompetanse:

- kompetanse om sirkulær økonomi generelt og spesifikt kompetanse om ombruk, reparasjoner, deling og industrielle symbioser.
- kompetanse om eksperimentering, samskaping og innovative arbeidsmåter og samarbeidsformer.

I tillegg til innsatsgruppens egne ansatte skal innsatsgruppen få bistand fra fagpersoner i andre relevante virksomheter. Innsatsgruppen kan også ved behov knytte til seg ekspertise fra relevante fagmiljøer. Forskningsrådet har arbeidsgiveransvaret og er vertskap for de ansatte i innsatsgruppen, og skal stille til rådighet lokaler og nødvendig infrastruktur.

Departementene er mottaksapparat for aktuelle forslag til systemendringer, endringer i regelverk, statlig virkemiddelbruk mv. Dette kan for eksempel være aktuelt når utprøving og eksperimenter avdekker at det er behov for å sette sammen eksisterende virkemidler på nye og mer effektive måter. Slike forslag skal følges opp på vanlig måte i departementene. Eventuelle forslag til endringer i statlig virkemiddelbruk skal utredes iht. utredningsinstruksen. Ved eventuelle forslag til tiltak som krever økte statlige utgifter skal det også synliggjøres mulige inndekninger.

Rapportering

Innsatsgruppen skal rapportere til det nasjonale partnerskapet om status og fremdrift i tråd med føringer gitt av partnerskapet. Forskningsrådet som vertskapsinstitusjon skal rapportere særskilt om status og fremdrift i ordinær hoved-årsrapport fra Forskningsrådet til Kunnskapsdepartementet.

Endringer i mandatet

Klima- og miljødepartementet vurderer om det er behov for endringer i mandatet etter de to første årene, i samråd med berørte departementer og det nasjonale partnerskapet. Justeringer kan gjøres tidligere dersom det er åpenbare behov for det.

Mandat for nasjonalt partnerskap for samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi

Fastsatt av Klima- og miljødepartementet 19. november 2025.

Hovedmål for samfunnsoppdraget

I 2035 skal Norge ha oppnådd en betydelig økning i ombruk, reparasjoner og deling av knappe ressurser.

Delmål:

1. Det er etablert nye initiativ og samarbeid som gir en betydelig økning i ombruk og reparasjon blant forbrukere, sivilsamfunn, næringslivet og offentlig sektor.
2. Det er etablert gode delingsløsninger som medfører at det deles mer og forbrukes mindre i norske lokalsamfunn.
3. Bedrifter deler i større grad knappe ressurser som råvarer, energi og areal.

Formål

Nasjonalt partnerskap er samfunnsoppdragets styringsgruppe, og skal bidra til at samfunnsoppdragets mål for 2035 nås. Partnerskapet har ansvar for felles strategisk retning for å nå målene til samfunnsoppdraget. Partnerskapet skal sikre bred forankring og legitimitet i egen sektor, samt å legge til rette for innovasjon, eksperimentering, læring og justering underveis i egen sektor og på tvers av sektorer.

Hovedoppgaver

Styring

Partnerskapets medlemmer har felles ansvar for at målene for samfunnsoppdraget nås i 2035. Partnerskapet skal følge opp utvikling og resultater i samfunnsoppdraget.

Partnerskapet skal gi styringssignaler til innsatsgruppen, som har ansvaret for daglig drift av samfunnsoppdraget. Partnerskapet behandler årlig rapportering fra innsatsgruppen om status og fremdrift.

Forankring og mobilisering

Partnerskapets medlemmer skal bidra til å nå samfunnsoppdragets felles mål gjennom å stimulere til nye samarbeidsformer på tvers av organisatoriske grenser og tradisjonelle skillelinjer. Den planlagte omstillingsarenaen skal bidra til nye samarbeidsformer. Omstillingsarenaen som innsatsgruppen etablerer, er en plattform som legger til rette for og stimulerer til at ulike aktører samarbeider gjennom utprøving og eksperimenter for å nå samfunnsoppdragets hovedmål og delmål.

Leveranse - innspill til regjeringen

Partnerskapet skal anbefale måltall og indikatorer for delmålene frem mot 2035, etter forslag fra innsatsgruppen. Måltallene skal favne samfunnseffekter. De bør ses i sammenheng med indikatorer utviklet for å følge opp bærekraftsmålene nasjonalt og andre relevante indikator-rammeverk. Anbefalingene skal foreligge i løpet av 2026.

Sammensetning

Medlemmene i det nasjonale partnerskapet skal være på ledernivå og er representanter for sin organisasjon.

Nasjonalt partnerskap oppnevnes av Klima- og miljødepartementet (KLD) i samråd med berørte departementer. KLD ved klima- og miljøministeren leder partnerskapet. Et av medlemmene i partnerskapet er nestleder. Rollen som nestleder rulleres.

Partnerskapet skal ha maksimalt 12-15 medlemmer som samlet dekker følgende sektorer og type aktører:

- Statlige myndigheter
- Kommunal sektor
- Sivilsamfunn
- Næringsliv
- Arbeidslivets parter
- Andre sentrale aktører med særskilt kompetanse og nettverk knyttet til samfunnsoppdragets hovedmål og delmål

Medlemmene oppnevnes for en periode på 2 + 2 år.

Arbeidsform

Det legges opp til to hovedmøter pr år. Partnerskapet kan avholde både lukkede og åpne møter og ha flere møter etter behov. Observatører fra flere departementer og andre aktører kan inviteres.

Departementene er mottaksapparat for aktuelle forslag til systemendringer, endringer i regelverk, statlig virkemiddelbruk mv. Dette kan for eksempel være aktuelt når utprøving og eksperimenter avdekker at det er behov for å sette sammen eksisterende virkemidler på nye og mer effektive måter. Slike forslag skal følges opp på vanlig måte i departementene. Eventuelle forslag til endringer i statlig virkemiddelbruk skal utredes iht. utredningsinstruksen. Ved eventuelle forslag til tiltak som krever økte statlige utgifter skal det også synliggjøres mulige inndekninger.

Endringer av mandat og sammensetning

Klima- og miljødepartementet fastsetter endringer av mandatet. Eventuelle justeringer av partnerskapets sammensetning og oppgaver vurderes etter de to første årene. Justeringer kan gjøres tidligere dersom det er åpenbare behov for det.

Sak PS KLIMMIL 8-26

Investeringsplan inkludert utlysning på sirkulær økonomi

Sak PS KLIMMIL 8-26
U.off. offl. § 14

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
PS KLIMMIL	Tarjei Nødtvedt Malme Christina Abildgaard	Jonas Enge N.Naima Islam	1. Planlagte rammer for utlysninger i perioden 2026-2028 (oppdatert tabell til investeringsplanen). 2. Samfunnsoppdraget for sirkulær økonomi (lenke)
Fra			
Områdedirektør			
Eva Falleth			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak	Porteføljestyret tar informasjonen om utvidet tilsagnsramme og fordelingen på vedtatte utlysninger til etterretning. Porteføljestyret gir administrasjonen fullmakt til å ferdigstille utlysningstekstene for IP-N og IP-O med tematikken sirkulær økonomi, i tråd med innspill fra styret og samfunnsoppdragets delmål. Administrasjonen gis fullmakt til å oppdatere investeringsplanen 2026-28 med endringene fra dette møtet.
---------------------------	---

Kort bakgrunn	I november ble det klart at Forskningsrådet ville få en utvidet tilsagnsramme for 2026. I Statsbudsjett for 2026 er det større tilsagnsrammer enn det foreligger planer for i investerings- og utlysningsplanene som ble vedtatt i september 2025. Dette er av flere årsaker: • Ufordelt tilsagnsramme er en engangssum som gir et ekstra handlingsrom, dette er ubrukte midler som ble tilbakeført til departementene ved avslutningen av 2024 og nå gis som ny ramme slik at overgangen til ny budsjettmodell ikke medfører en nedgang av aktivitet. Noen av midlene er øremerket. • Prisjustering av tilsagnsrammene. • En del av investeringsplanene har av ulike årsaker planlagt for lavere tildelinger enn det tilsagnsrammene skulle tilsi. • Økning i tilsagnsrammene utover nullvekstrammen. For porteføljestyre klima- og miljø gjaldt dette midler fra både KLD, NFD og KD. Prinsippene Forskningsrådet følger ved ikke-øremerket økt tilsagnsramme er at midlene fordeles på porteføljene for å følge opp satsingsforslagene (budsjettforslagene) for det aktuelle året og i størst mulig grad lyses ut gjennom planlagte utlysninger. Forskningsrådet har et satsingsforslag for 2026 kalt Sirkulær økonomi for samfunnsomstilling. Den utvidede rammen fra KLD er tilstrekkelig stor til å forsvare en første utlysning for å følge opp samfunnsoppdraget på sirkulær økonomi allerede i 2026. Siden det i vedtatt investeringsplan for porteføljen klima og miljø 2026-28 ikke er planlagt en slik utlysning i 2026 fremmer administrasjonen her forslag til utlysning til styrets behandling. KLD har i tildelingsbrevet for 2025 gitt Forskningsrådet 80 mill. kroner i ekstra midler, uten spesielle rammer for bruk. Dette gir porteføljestyret et handlingsrom til å prioritere innsatsen strategisk, og til å styrke arbeidet med sirkulær økonomi som et sektorovergripende tema i tråd med samfunnsoppdraget. Sirkulær økonomi er løftet
----------------------	--

frem både i nasjonale strategier og i EUs handlingsplaner, og Forskningsrådet har de siste årene bygget opp en betydelig portefølje på området, men det er fortsatt behov for økt innsats og koordinering på tvers av fag og sektorer (jf. sak PSKLIMMIL 48-25).

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

Den utvidede tilsagnsrammen medfører at investeringsplanen som ble vedtatt i september må oppdateres. Fordelingen presenteres under.

I tillegg må styret ta stilling til hvordan utlysningen i 2026 for å følge opp samfunnsoppdraget skal innrettes. Administrasjonen legger under frem forslag til hvordan de ekstra midlene på 80 mill. fra KLD kan benyttes for å styrke innsatsen på sirkulær økonomi gjennom to utlysningstyper: Innovasjonsprosjekt i næringslivet (IP-N) og Innovasjonsprosjekt i offentlig sektor (IP-O). Administrasjonen fremmer saken for å forankre videre arbeid med utlysningstekstene og få et vedtak fra porteføljestyret før utlysningene ferdigstilles og publiseres.

Hovedpunkter

Utvidet tilsagnsramme for 2026

Tabellen viser hvordan økt handlingsrom til allerede vedtatte utlysninger i 2026 er fordelt. Administrasjonen vil i møtet gjennomgå hvilke hensyn som er lagt til grunn for fordelingen.

Utllysning 2026	Pr. sept	Ny sum
Grønn og rettferdig omstilling	101	104
Samfunnssikkerhet og beredskap	105	113
Hvordan kystnære fiskebestander påvirkes av endringer i klima og miljø	30	70
Nærings-ph.d. og Offentlig sektor-ph.d.	14	17
Samfunnsoppdrag sirkulær økonomi	0	80
Partnerskapet Water4Alls pågående utlysning	16	20
Partnerskapet Sustainable Blue Economys pågående utlysning	7	17

Ny utlysning på sirkulær økonomi

Administrasjonen anbefaler at de ekstra midlene på 80 mill. til tematikken sirkulær økonomi fordeles likt på to utlysningstyper:

- 1) Innovasjonsprosjekt i næringslivet (IP-N): IP-N skal fremme forskningsbasert innovasjon og omstilling i næringslivet, bidra til å løse store samfunnsutfordringer på en klimavennlig måte og øke markedsmuligheter. Prosjektansvarlig må enten være en privat bedrift, eller et offentlig foretak som driver virksomhet av industriell eller forretningsmessig karakter. Utllysningen dekker industrisektorer, tjenestenæringer, byggenæring, prosessindustri med mer.

Her foreslås det å inngå i en bred utlysning for å engasjere et stort spekter av aktører, med vekt på innsats innenfor Forskningsrådets prioriterte rammer og delmålene i samfunnsoppdraget. Porteføljens prioriteringer vil være en egen kortfattet tekst i

utlysningen. Dette tiltaket kan gi god samspillseffekt og styrke innovasjon og kunnskapsutvikling i næringslivet.

- 2) Innovasjonsprosjekt i offentlig sektor (IP-O): IP-O skal bidra til at offentlig sektor innoverer tjenester, infrastruktur og forvaltning på en bærekraftig, systematisk og effektiv måte, og krever forankring, samarbeid med FoU og reell implementering i praksis.

Det anbefales å utarbeide en egen tematekst for denne utlysningen inkludert porteføljens prioriteringer, med mål om å fremme innsatsen for offentlig sektor og engasjere relevante aktører. Dette tiltaket vil bidra til at offentlig sektor får tilgang til virkemidler som kan støtte omstilling og utvikling i tråd med sirkulær økonomi.

To utlysninger der både Innovasjonsprosjekt i offentlig sektor (IP-O) og Innovasjonsprosjekt i næringslivet (IP-N) tas i bruk, vil gi en helhetlig innsats på tvers av samfunnsaktører og verdikjeder, og samtidig styrke synligheten av Forskningsrådets bidrag til samfunnsoppdraget. Til sammen svarer de på delmålene i samfunnsoppdraget fra to sider: offentlig sektor som samfunnsutvikler og næringsliv som motor for teknologisk og forretningsmessig sirkularitet.

IP-O: endrer praksis, tjenester og styringssystemer der folk bor og hvor ressursene forvaltes.

IP-N: utvikler teknologien, forretningsmodellene og verdikjedene som gjør sirkularitet mulig.

En konsentrasjon av midlene til kun én utlysningstype vil gi klare prioriteringer, men samtidig begrense den samlede måloppnåelsen i samfunnsoppdraget.

- Å bruke bare IP-O vil styrke lokal gjennomføringsevne og samfunnsnytte, men gi lavere innovasjonskraft og svakere kobling til næringslivet.
- Å bruke bare IP-N vil utløse flere innovative og næringsrettede prosjekter, men uten offentlig sektor som regulator og implementeringsarena vil løsningene få begrenset samfunns effekt og svakere mobilisering.

Oppsummering

a) Administrasjonen anbefaler at de ekstra midlene på 80 mill. til tematikken sirkulær økonomi fordeles likt på utlysningstypene IP-N og IP-O.

b) Alternativet er å bruke hele summen på 80 mill. til enten IP-N eller IP-O.

Forberedelse / prosess

Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang

Administrasjonen oppdaterer investeringsplanen 2026-28 og lyser ut midler til sirkulær økonomi iht. styrets vedtak.

Vedlegg til sak 8-26

Oppdatert tabell til revidert investeringsplan

Planlagte rammer for utlysninger i perioden 2026-2028 (mill. kroner)										
Utlysninger	Hvem kan søke	Internasjonal utlysning #	Utllysning med andre porteføljestyrer #	Krav om samarbeidspartnere #	Statsstøtte #	Forventet søknadsfrist*	Forventet tildeling*	2026	2027	2028
Nasjonale utlysninger										
Grønn og rettferdig omstilling	Forskningsorg	Nei	Ja	Ja	Ja	Vår 2026	Høst 2026	104	102	
Samfunnssikkerhet og beredskap	Forskningsorg	Nei	Ja	Ja	Ja	Vår 2026	Høst 2026	113		
Mat, miljø, klima og folkehelse	Forskningsorg	Nei	Ja	Ja	Ja	Vår 2026	Høst 2026	20		
Oppfølging av sannhets- og forsoningskommisjonens rapport	Forskningsorg	Nei	Ja	Nei	Nei	Vår 2026	Høst 2026	10		
Klima- og miljøendringer påvirker lokale og kystnære fiskebestander	Forskningsorg	Nei	Ja	Nei	Nei	Vår 2026	Høst 2026	70		
Havforskningstiåret	Forskningsorg	Nei	Nei	Nei	Nei	Løpende	Løpende	2	2	2
OFFPHD/NÆRINGSPHD	Næringsliv + offentlig sektor	Nei	Nei	Nei	Ja	Løpende	Løpende	17	10	15
Koordinerings- og støtteaktiviteter (Arrangement- og nettverksstøtte)	Forskningsorg	Nei	Ja	Nei	Nei	Løpende	Løpende	10	10	10
SEAPO (lyses ikke ut)	Forskningsorg					Løpende	Løpende	30	30	30
Senter for bærekraftig areal- og naturbruk	Forskningsorg	Nei	Ja	Ja	Ja	Høsten	Vår 2026	452		
Samfunnsoppdrag sirkulær økonomi	Forskningsorg + næringsliv + offentlig sektor	Nei	Nei	Ja	Ja	Vår 2026	Høst 2026	80	27	
Polhavet 2050	Forskningsorg	Nei							125	
Land møter kyst	Forskningsorg	Nei							120	
IPY og klimasystemet inkludert Svalbard	Forskningsorg	Nei								150
Tverrgående tematiske utlysninger	Forskningsorg + næringsliv + offentlig sektor	Nei								207
Internasjonale utlysninger										
Partnerskapet Biodiversa**	Forskningsorg	Ja	Nei	Nei	Ja	Våren	Høsten	27		27
Partnerskapet Water4All	Forskningsorg	Ja	Nei	Nei	Ja	Våren	Høsten	20	16	16
Partnerskapet Driving Urban Transitions (DUT)	Forskningsorg	Ja							25	25
Partnerskapet Resilient Cultural Heritage	Forskningsorg	Ja	Ja	Nei	Ja	Våren	Høsten	10	10	10
Partnerskapet Sustainable Blue Economy	Forskningsorg	Ja	Ja	Nei	Ja	Våren	Høsten	17	7	7
Partnerskapet Social Transformations and Resilience	Forskningsorg	Ja	Ja						3	3
JPI Klima ***	Forskningsorg	Ja								
JPI Oceans	Forskningsorg	Ja	Nei	Nei	Ja	Våren	Høsten	12	12	12
Belmont forum CRA Arctic 2	Forskningsorg	Ja							20	
Bilateral utlysning med National Science Foundation USA	Forskningsorg	Ja							30	
WEAVE Utllysning med Formas (SE)	Forskningsorg	Ja	Ja	Nei	Nei	Våren	Høsten	15	15	15
Ukraina utlysning 2027 ***	Forskningsorg	Ja								
Utllysning med MOST (Kina) 2027 ***	Forskningsorg	Ja								
Sum								1 008,86	563,44	528,44
* Forventet søknadsfrist og forventet tildelingstidspunkt er foreløpige planlagte tidspunkter for utlysninger i 2026 og kan endre seg etter hvert som planene utvikles i detalj.										
** Biodiversa+ har siste ordinære utlysning med frist i 2027 (BiodivFuture). Planen er at Norge skal delta i 2027 på samme nivå som i 2026.										
*** P.t. foreligger ikke en besluttet utlysning, men porteføljestyret holder muligheten åpen.										